

AKTUALNO | INTERVJU | ISTAKNUTO

Ivana i Antonela – ravnopravne članice brodskih posada

🕒 05/11/2020 👤 by Ana Gruden

**Naša najpoznatija brodarska kuća, u posadi trenutno
zapošljava dvije žene. To su Ivana Jeličić i Antonela Kardum.**

Piše: Ana Gruden

Fotografije: Pixsell | privatna arhiva

No, njih dvije nisu prve žene koje su plovile na Jadrolinijinih brodovima. Ne tako davno, Tihana Bralić koja je 2015. godine dobila nagradu "Čovjek ključ uspjeha u turizmu" kao djelatnik godine u pomorskom prijevozu, plovila je na Jadrolinijim brodovima kao prva časnica palube. No, prije nekoliko godina Tihana je odselila u Kanadu. Još sedamdesetih godina prošlog stoljeća Marica Njegovan je također plovila na brodovima Jadrolinije kao ravnopravna članica posade i postala prva žena na Jadrolinijinih brodovima.

I Ivana i Antonela trenutno se nalaze na brodovima i plove svaka na svojem, obje kao treće časnice. Antonela je odrasla na Šolti i danas živi u Splitu, dok je Ivana sa otoka Hvara iz Starog Grada.

Antonela se ukrcala na brod prije otprilike dvije godine. Odmah nakon završetka fakulteta. Najprije je plovila na brodu *Zadar* koji vozi na relaciji Split-Stari Grad i Zadar-Ancona, da bi se nakon toga ukrcala na *Tina Ujevića* i potom završila kadeturu te položila poručnički ispit. Nakon toga je postala treća časnica palube i trenutno je na brodu *Biokovo* koji vozi na relaciji Split-Rogač.

Ivana je svoju kadeturu odradila na *Marcu Polu* i na *Petru Hektoroviću*, a nakon polaganja poručničkog ispita, ukrcala se kao treća časnica palube na *Petra Hektorovića* koji vozi uglavnom na relaciji Split-Vis.

Jeste li znale već na fakultetu da jednog dana želite ploviti?

Antonela: I Ivana i ja smo upisale i završile smjer nautike i tehnologije pomorskog prometa. To vam je nešto između pomorske nautike i pomorskog menadžementa. Imali smo puno stručnih predmeta nautičkih, ali i onih koji se tiču stabilnosti broda. Puno smo učili i o nautičkom turizmu. Tako da smo mogle birati hoćemo li ići na brod ili ćemo se baviti nautičkim turizmom. No, što sam više provodila vrijeme na fakultetu i zavoljela stručne predmete, to sam više željela ići na brod. A nitko u mojoj obitelji

nije pomorac J

Ivana: U postocima je to izgledalo ovako; 90% sam bila sigurna da želim ići na brod, a 10% sam ostavila mogućnosti da radim nešto drugo nakon fakulteta. Ali još za vrijeme studija sam radila kao članica posade na jedrilicama i jahatama. Tako da je ta moja želja samo rasla. Cijelo vrijeme srednje škole i fakulteta nisam odustala od ideje da se jednog dana ukrcam na brod. Iz pomorske sam obitelji; otac, stric, ujak i djed su mi pomorci, a ja sam prva žena iz obitelji koja plovi. Kad sam bila mlađa članovi obitelji su me odgovalali od ideje da se ukrcam na brod ali su s vremenom odustali jer su shvatili da će biti po mom J

Što točno radi treći časnik?

Antonela: Ovisi naravno o tome na kojem ste brodu ali uglavnom smo zaduženi za navigaciju. Trenutno sam na "posudbi" na liniji Split-Rogač (imamo svaki svoju gvardiju, jedan smjer). Znači vodim navigaciju i govorim timunjeru kako i gdje da vozi, kako da izbjegava druge brodove. Popratni dio posla je da sam odgovorna za svu protupožarnu opremu na brodu, zatim za brodsku ljekarnu, te da sve funkcionira, da su svi ventili dobri. Volim reći u šali da sam zadužena za sve što je crveno na brodu J

Pri ukrcaju sam odgovorna za ukrcaj putnika, dok je prvi časnik palube odgovoran za ukrcaj vozila.

Antonela Kardum

Vidite li se jednog dana u ulozi zapovjednice broda?

Antonela: Apsolutno da. Za to je potrebno otprilike deset godina ali sve ovisi o potrebama firme, o kadrovima o tome na kojem ste brodu i sl. Ja sam se tek nedavno zaposlila tako da je teško sada već govoriti o tome što će biti za desetak godina, ali toliko je realno potrebno da bi se prošao put od trećeg časnika do zapovjednika broda. Moguće je recimo da budete treći časnik godinu dana, a moguće je i da na toj poziciji provedete i tri godine.

Ivana: I ja se također vidim kao zapovjednica broda. Ne bih bila tu

gdje jesam danas da ne mislim da mogu biti zapovjednica. Ovisi naravno dosta o okolnostima, kako je rekla Antonela, i o tome koliko vam treba da biste došli do zapovjedničke pozicije, ali apsolutno ju želim. Potrebno je puno iskustva i sigurnosti da postanete zapovjednik broda jer ne možete preuzeti brod i zapovjedati posadom ako niste sto posto sigurni u ono što radite. Jer tada više nema nikoga tko je iznad vas i tko vam može reći što da radite ili nekoga tko će preuzeti odgovornost. Vi ste tada osoba koju se pita za savjet i koja preuzima odgovornost.

Jeste li razmišljali o tome da odete na brod u inozemstvo jednog dana?

Antonela: To mi je oduvijek bio plan. Voljela bih jednog dana otići na putnički brod tzv. cruiser. Ali za to treba skupiti dosta iskustva. Ne bih išla na teretne brodove jer mislim da nije ugodno biti mjesecima sama sa 20 muškaraca usred oceana. Kod nas u Jadroliniji postoje tri velika broda; *Zadar*, *Marco Polo* i *Dubrovnik* i voljela bih definitivno ploviti na njima. Zapravo inače plovim na *Marcu Polu* ali trenutno sam na *Biokovu* na "posudbi". Ovo mi je zadnji ukrcaj na *Biokovu* pa se vraćam na *Marco Polo* koji plovi na relaciji Split-Ancona.

Ivana: Želim ići na strani brod ali mislim da za to ima vremena. Trenutno je situacija takva u svijetu da se ionako ne može nigdje putovati. Osim toga sretna sam u Jadroliniji sa svojim statusom i sa ljudima oko sebe.

Kakva je atmosfera na brodu, jedine ste žene u muškim posadama? Kako vas tretiraju kolege?

Antonela: Lijepo mi je, zadovoljna sam. Trudim se odraditi sve što spada u moj posao, jer ne bih voljela da ispadne da netko nešto radi umjesto mene zato što sam žena. Kolege me dobro tretiraju. Ne mogu se požaliti.

Ivana: Kadetura je bila uglavnom fizički posao vezan za brod ali i

tada smo bile ravnopravne s muškarcima. Imala sam sreće da sam do sada uvijek imala kapetane koji su bili sjajni. A kada je rukovodstvo dobro onda i sve drugo na brodu funkcionira.

Je li vas ikada bilo strah na brodu?

Antonela: Nema kod nas takvih nevremena da bi me bilo strah. Bilo je nekoliko situacija koje su bile možda drugačije od uobičajenih ali me nije bilo strah niti mi je mučno na brodu. To su zapravo situacije u kojima uvijek naučim nešto novo. S ovim našim velikim brodovima plovidba nije problem čak ni kada je loše vrijeme, ali može se dogoditi da se teško privezati jer oni nemaju jake motore pa morate paziti da se brod ne "zaljepi" za rivu.

Ivana: Nije me strah jer su kapetani s kojima sam uvijek radila, vrhunski profesionalci koji imaju više iskustva na moru nego što ja imam godina. Njihovo znanje i iskustvo su nemjerljivi tako da vas ne može, pored takvih ljudi, biti strah jer znate da znaju što rade. Bilo je lošeg vremena ali me nije bilo strah. More mi ne smeta. Trenutno plovim na brodu s kapetanom Ivom Šeparovićem, koji je vrlo iskusan zapovjednik (i sudski vještak) tako da od njega puno učim i sretna sam zbog toga. Također, kapetan Šeparović mi daje puno slobode što je jako važno za mladog pomorca, uči me i potiče. I drugi kapetani s kojima sam radila su sjajni: Ante Granić kojega dijeli svega nekoliko godina do penzije i vrlo je iskusan, zatim Boren Lupi također veliki profesionalac. Sve su toiskusni kapetani od kojih upijam znanje.

24.09.2020., Split – Ivana Jelacic, časnica je na brodu Jadrolinije Petar Hektorovic koji trenutno plovi na liniji Split-Vis-Split. Photo: Ivo Cagalj/PIXSELL

Vozite li privatno brod?

Antonela: Znam naravno upravljati brodom. Nema tu puno mudrosti, samo treba pravilno znati izbjegavati druge brodove. Treba biti odgovoran u tome.

Ivana: Naravno. Moj otac ima brod od pet metara. Na otoku svatko ima nekakav brod, pa tako i mi. Idem na kupanje s njim ljeti.

Biste li voljeli da imate više kolegica koje plove?

Antonela: U inozemstvu ih ima dosta i to vani nije neka vijest, pogotovo na putničkim brodovima. Ima kod nas pomoraca koji su bili na stranim brodovima pa su mi pričali da je vani to već normalno.

Ivana: Tako je. Vani je sve više časnica i zapovjednica. Ne postoji niti jedan razlog zbog kojeg žene ne bi mogle raditi ovaj posao jednako dobro kao i muškarci.

MARICA NJEGOVAN- Prva žena na Liburniji

22.09.2020., Rijeka – Marica Njegovan. Žena pomorac. portret
Photo:Goran Kovacic/PIXSELL

Prva žena koje je plovila na Jadrolinijim brodovima je Marica Njegovan. Završila je pomorsku školu u Bakru 1976. godine, a samo mjesec dana nakon mature, započela je kadeturu na brodu Liburnija. Kad je došla na brod vrlo brzo je shvatila da se našla u muškoj sredini u kojoj se jednoj ženi, nije baš jednostavno, prilagoditi. Veći dio godine je provodila na brodu odvojena od obitelji i prijatelja što joj je teško padalo. No, uspomene iz toga doba su, kaže Marica, lijepe. "Rijetki kolege, na nas žene na brodu, nisu lijepo gledali, ali većina nam je ipak bila naklonjena." Nakon kadeture Marica je položila poručnički ispit i postala treća časnica, da bi nakon toga prešla na poziciju druge časnice. Njezinu pomorsku karijeru prekinula je udaja, odnosno trudnoća. Nakon toga je cijelu karijeru, sve do penzije (2016.) ostala zaposlena u Jadroliniji na različitim poslovima. Na pitanje je li ikada imala ambicije da postane kapetanica, kaže da je to tada bilo

preambiciozno, jer je vrlo teško imati obitelj odnosno djecu i živjeti životom pomorca.

Kako je dio prve trudnoće provela na brodu još uvijek radno, nije joj bilo lako: "Čak i nekiiskusni pomorci tvrde da je Jadransko more mirno, no ono je veoma prevrtljivo i treba ga poštovati, kao što i inače treba poštovati more." Prisjetila se i situacija kojima se danas smije u vrijeme dok je trudna plovila na brodu *Partizanka* koji je plovio na liniji Split-Vela Luka-Lastovo: "Sjećam se da, kada bi se naš brod približavao Hvaru a iza njega se u daljini vidio otočić Pokonji dol na kojem je svjetionik i kada bi ugledala pjenu od valova već bih osjećala mučninu. I prije nego li se brod uopće počeo ljuljati."

Marica Njegovan cijeli je život okružena pomorcima. Tata joj je bio pomorac, oba brata, pa i suprug, a sin je svako toliko na platformi. A srednju pomorsku školu u Bakru završila je gotovo cijela njezina obitelj: tata, stric, oba brata, sin, kći, muž i naravno, Marica.

Nažalost, 2016. godina, ostat će joj u lošem sjećanju, iste godine kada je otišla u penziju, Marici je preminuo muž koji se u trenutku smrti nalazio na brodu u inozemstvu.

Danas, živa i aktivna penzionerka, između ostalog predsjednica Kluba umirovljenika Jadrolinije i dalje uživa u vožnji broda, ali kaže, mlađi dio obitelji često preuzima kormilo. Pa čak i unuka od 13 godina koja već pokazuje sklonost prema brodovima.

Zanimalo nas je, na kraju, što gospođa Njegovan misli, zašto nema više žena u pomorskoj branši: "U zadnjih 40 godina je bilo dosta žena koje su pobile ali su zaboravljene pa mi je drago da pišete o tome. No, teško je odgovoriti na vaše pitanje jer je odgovor kompleksan. Dok je pomorstvo bilo u uzlaznoj putanji, bilo je teško probiti se kao žena. Nakon toga je postalo nešto lakše i tu smo se mi žene počele probijati. Danas je uopće puno manje muških koji

se bave pomorstvom, pa je ženama lakše isplivati. Ali ako usporedite nekadašnjih 13 ili 14 pomorskih tvrtki koje su postojale u bivšoj državi sa današnje 2 ili 3 koje imamo, onda postaje jasno koliko se malo ljudi danas odlučuje za zanimanje pomorca.” zaključuje naš razgovor Marica Njegovan.

Share: [f](#) [t](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [p](#)

< Previous post

Next post >

PRATITE DRUŠTVENE MREŽE

ZADNJE DODANI ČLANCI

AKTUALNO **ISTAKNUTO**

POSLOVNI SAVJETI

AKTUALNO **ISTAKNUTO**

PROMOCIJE

Žene u poduzetništvu – izazovi i ograničenja Ukorak s digitalizacijom

PRATITE U VEČERNJEM LISTU

MENTORSTVO KAO OBLIK NETWORKINGA MEĐU ŽENAMA

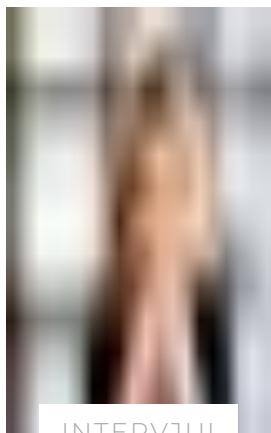
PRIJAVITE SE

na jedini projekt u Hrvatskoj koji **podiže svijest žena o važnosti ženskoga mentoriranja**

NASTAVITE ČITATI

INTERVJUI

**Slavica
Olujić
Klapčić:
Reinterpretiranje
kulturnu
baštinu na
kreativan
način**

AKTUALNO

ISTAKNUTO

POSLOVNI
SAVJETI

**Žene u
poduzetništvu
– izazovi i
ograničenja**

KNJIGE

**Laura
Sintija
Černiauskaite:
Disanje u
mramor**

AKTUALNO

ISTAKNUTO

PROMOCIJE

**Ukorak s
digitalizacijom**

KNJIGE

**Priča o
izgubljenoj
djevojčici**

ISTAKNUTO

MENTORSTVO
KAO OBLIK
NETWORKINGA
MEĐU
ŽENAMA

**Samo žena
može drugu
ženu naučiti
kako da
prestane
sumnjati u
sebe**

AKTUALNO

**Anny Divya:
najmlada
pilotkinja
Boeinga 777
na svijetu**

AKTUALNO

ISTAKNUTO

POSLOVNI
SAVJETI

**Planirate
dati otkaz?
Donosimo
mali vodič
kako to
učiniti**

AKTUALNO

ISTAKNUTO

AKTUALNO

AKTUALNO

ISTAKNUTO

MENTORSTVO

INTERVJUI

ISTAKNUTO

ZDRAVLJE

KAO OBLIK

ISTAKNUTO

NETWORKINGA

**Kako kava
povećava
produktivnost
na poslu**

MEĐU

**Podržavamo
djecu da se
razvijaju u
sportu**

ŽENAMA

**Advent u
Zagrebu
2020.**

**Posvetite se
onome u čemu
ste dobre, a
uspjeh će vas
ohrabriti da to
širite**

AKTUALNO

AKTUALNO

AKTUALNO

AKTUALNO

ISTAKNUTO

ISTAKNUTO

ISTAKNUTO

ISTAKNUTO

POSLOVNI

ZDRAVLJE

ŽENE KOJE

POSLOVNI

SAVJETI

NAS

SAVJETI

**Rad na
novom
poslu u
vrijeme
pandemije**

**Njega za
suhe i
ispucale
ruke**

INSPIRIRAJU

**Vigdis
Finnbogadóttir
– prva žena
predsjednica**

**Mijenjate
posao – evo
kako
ažurirati
životopis**